

Zweefvliegenproject hoe en wat

Al jaren zijn er mensen binnen en buiten de bond met zweefvliegen bezig. Bij deze mensen is ook wel min of meer bekend welke soorten je ongeveer waar kan verwachten. Het meeste is echter nog **niet** bekend. Het zweefvliegenproject van de NJN wil een tip van de sluier oplichten. Net als bij het libellenproject willen we zoveel mogelijk gegevens van zweefvliegen verzamelen. In '97 wordt begonnen met het project. 1997 is een proefjaar. Als dit jaar geslaagd is dan zal het project tot 2003 doorlopen.

Het zweefvliegenproject heeft daarom twee doelen:

1. De verspreiding van zweefvliegen in Nederland in kaart brengen;
2. De ecologie van zweefvliegen op te helderen.

Ad 1. Concreet houdt dit in dat we om te beginnen de oude gegevens van zweefvliegen uit collecties verzamelen en op basis daarvan een verspreidingsatlas maken. Tegelijkertijd verzamelt de NJN nieuwe gegevens die ook in de atlas opgenomen worden.

Ad 2. Daarnaast willen we zoveel mogelijk te weten komen over de ecologie van zweefvliegen. Doel is uiteindelijk om zweefvliegen een plek te geven in het natuurbeheer.

Je kan het komende jaar zelf dus op verschillende manieren met zweefvliegen aan de gang. Degenen die de soorten al goed uit elkaar kunnen houden kunnen goed aan de gang door hun omgeving te inventariseren. De anderen kunnen hun kennis over zweefvliegen vergroten door naar hun gedrag te kijken om zo te weten te komen welke positie zweefvliegen in ecosysteem innemen. Je kunt bijvoorbeeld kijken naar de plek waar de vrouwtjes eie-

ren leggen, op welke bloemen ze fourageren en welke zweefvlieg een voorkeur heeft voor welk biotoop.

Jij kan dus een grote bijdrage aan het project leveren. Vul op de waarnemingsformulieren in welke soorten je hebt gezien en/of probeer eens te weten te komen waar een vrouwtje eitjes afzet.

Bart Achterkamp en Liane Lankreijer

Levenswijze

Net zoals de meeste andere insecten hebben zweefvliegen een volledige gedaante- verwisseling. Ze beginnen dus als eitje, worden dan larve, vreten zich vol, verpoppen zich en worden volwassen. Als imago paren ze, het vrouwtje legt weer eitjes enzovoorts.

De volwassen dieren zie je vooral op bloemen als ze fourageren (eten). Ze eten nectar en stuifmeel en fungeren ondertussen als bestuiver. Hoe belangrijk bloembezoek voor zweefvliegen is, is echter niet duidelijk.

Vooralschermbloemen (bereklaauw, valeriana e.d.) zijn populair onder de zweefjes. Dit heeft ook een eenvoudige reden: zweefvliegen hebben namelijk een tamelijk korte tong en kunnen dus alleen nectar zuigen uit ondiepe bloemen. Alleen de snuitzweefvlieg (*Rhingia campestris*) heeft een wat langere snuit en tong en is daarom op wat diepere bloemen te vinden, bijvoorbeeld op hondsdrif. Sommige soorten zie je daarentegen nooit op bloemen of lijken zelfs nooit te eten.

Omdat zweefvliegen goed kunnen vliegen is het moeilijk iets te zeggen over de relatie van zweefvliegen met hun biotoop. Er zijn bijvoorbeeld heel algemene zweefvliegen waarvan men vermoedt dat het trekkers zijn, die niet in Nederland overwinteren.